

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามแนวทาง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดระยอง

มัลยา ไซะศิริ พงศ์เทพ จีระโร และดุสิต ขาวเหลือง

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) เปรียบเทียบและศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับภูมิหลังบางประการ 3) ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดระยอง จำนวนทั้งหมด 276 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) วิธีการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และใช้การทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การหาค่าความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูผู้สอนมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับปานกลาง 2) สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และสาขาวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนจำแนกตามอายุและประสบการณ์ในการสอน มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ประเมินความต้องการจำเป็น พบว่าสมรรถนะที่มีความต้องการจำเป็นอันดับแรกคือการวัดให้ครอบคลุมทุกด้าน รองลงมาได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดและประเมินผล การกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผล การรายงานผลและนำผลไปใช้ และใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลเป็นลำดับสุดท้าย

คำสำคัญ: สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ / การประเมินความต้องการจำเป็น

Corresponding Author: นางสาวมัลยา ไซะศิริ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, E-mail: m.sohsirir@gmail.com

THE NEEDS ASSESSMENT FOR DEVELOPING THE MEASUREMENT AND EVALUATION OF LEARNING COMPETENCY USING STUDENT CENTERED IN OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL OF RAYONG PROVINCE

Massaya Sohsiri, Pongthep Jiraro and Dusit Khawloueng
Faculty of Education Burapha University

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study current situation of developing the measurement and evaluation of learning competency using student centered, 2) to compare and study the relationship of the measurement and evaluation of learning competency using student centered in the past, 3) to evaluate the needs assessment for developing measurement and evaluation of learning competency using student centered. The samples of this research were 276 teachers in opportunity expansion schools in Rayong province, selected by the multistage sampling. The instruments for collecting the data were the rating-scale and open-ended questionnaire. The statistics for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation. In addition, researcher compared and tested the difference of mean with t-test and One-way ANOVA, Scheffe's test and Pearson correlation method.

Research results were that: 1) teachers had the measurement and evaluation of learning competency using student centered at a moderate level; 2) The practice of the measurement and evaluation with different ages, educational background and field were statistically significant different at 0.05 level, on the other hand, the teachers' age and teaching experiences were not statistically significant correlations with the performance of measurement and evaluation; 3) The need assessment results were that measurement came first followed by collecting data of the measurement and evaluation, determining the purpose of measurement and evaluation, reporting and applying, and using methods and tools to measure and evaluate, respectively.

Keyword: Developing the measurement and evaluation of learning competency using student centered / Need assessment

Corresponding Author: Miss Massaya sohsiri, Faculty of Education, Burapha University
E-mail: m.sohsiri@gmail.com

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการอันสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ได้มาซึ่งกำลังคนที่มีคุณภาพตามความต้องการของประเทศ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชตอนหนึ่งว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ” (Thitsana Kammanee, 2004)

หลักการและแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นแนวคิดที่อยากให้เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติด้วยตัวเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์และผู้เรียนมีพัฒนาการก้าวหน้ามีความสุขทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สอดคล้องกับ (Watthanaporn Rangabtuk, 1999) ได้แสดงความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่าเป้าหมายในการจัดการศึกษามุ่งสร้างคนให้มีลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม และมุ่งสร้างคนหรือผู้เรียนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ คือเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข อยู่ในสังคมอย่างปลอดภัย การที่คนจะมีคุณภาพต้องปลูกฝังความรู้จากการศึกษาที่มีคุณภาพ เพราะเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ครูและผู้เรียนเรียนรู้ไปพร้อมกัน บทบาทของครูจึงเป็นผู้กำกับ แนะนำ ดูแล และนักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุดตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน แต่เนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ ความถนัดยังเป็นพื้นฐานอันเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเรียนรู้อันได้แก่ ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญา และการแสดงผลการเรียนรู้ออกมาในระดับที่แตกต่างกัน ตามเหตุและปัจจัยของผู้เรียนแต่ละคน ผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญในกลไกของการจัดการนี้คือ ครู

สภาพปัญหาการวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สาเหตุส่วนใหญ่พบว่าเกิดจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ยังไม่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ให้สอดคล้องกับภาวการณ์เปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน ครูส่วนใหญ่ยังจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลโดยไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เครื่องมือวัดผลที่ใช้กันส่วนใหญ่มักใช้แบบทดสอบเลือกตอบและพฤติกรรมในระดับต้นๆ ในด้านพุทธิพิสัย คือ ความรู้ ความจำและความเข้าใจ ส่วนความคิดขั้นสูง ความคิดซับซ้อน กระบวนการ คุณลักษณะ และทักษะการปฏิบัติ มักถูกละเลยในการวัดและประเมินผล ผลของการทดสอบซึ่งไม่สามารถแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าคะแนนที่นักเรียนได้เพิ่มขึ้นมานั้นเป็นผลจากการเรียนการสอนหรือไม่ คะแนนเพิ่มจากการเรียนรู้เพิ่มหรือไม่ ประกอบกับการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Amnuai Lertkhayandee, 1999) พบว่าในภาพรวมครูยังขาดความรู้ความสามารถและทักษะกระบวนการจัดการเรียนการสอน ขาดประสิทธิภาพการวัดผลที่ตรงตามวัตถุประสงค์

ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้วิจัยอยู่ในสถานภาพของผู้สอน และศึกษาในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ตระหนักเห็นถึงความสำคัญ เรื่องความเข้าใจและการนำไปสู่การปฏิบัติในด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ของครูผู้สอน เนื่องจากผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษา หากผู้สอนไม่มีความเข้าใจในด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนก็ไม่อาจเป็นข้อมูลที่น่าไปสู่การพัฒนาในด้านการศึกษาได้เท่าที่ควรนัก การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) กำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและการประเมินผลให้ชัดเจน 2) วัดให้ครอบคลุมทุกด้านตามสภาพจริงอย่างต่อเนื่อง 3) วัดโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล 4) เก็บรวบรวมข้อมูลการวัดและประเมินผลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง 5) ข้อมูลต้องเก็บอย่างเป็นระบบ สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการรายงานผล (Arune Sathitphakeekul, 2005)

การพัฒนาครูซึ่งเป็นบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลายและมีความเหมาะสมกับผู้เรียนนั้น จะไม่สามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้ หากไม่ทราบว่าต้องพัฒนาในเรื่องใด หรือเรื่องที่จะนำไปพัฒนานั้นตรงกับความต้องการที่แท้จริงของครูหรือไม่ ขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นขั้นตอนแรก ในการพัฒนาบุคลากร อันจะนำไปสู่การดำเนินการในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการพัฒนาบุคลากรทั้งหมด คือ การประเมินความต้องการจำเป็น ดังนั้นการที่หน่วยงานใดจะดำเนินการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานจำเป็นจะต้องพิจารณาตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นเสียก่อน หรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงคืออะไร เพื่อถ้าเกิดการตัดสินใจที่ผิดพลาดนั้นย่อมหมายถึง การสูญเสียทั้งในด้านงบประมาณ เวลา และยังส่งผลกระทบต่อผู้เรียนอีกด้วย อีกทั้งการวางแผนเพื่อการพัฒนาโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการจำเป็นระดับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่างๆ ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและปัญหาอื่นๆ ตามมาอย่างไม่สิ้นสุด (Phatcharee Khan-a-sawa, 2001)

นอกจากนี้ยังมีข้อมูลชีวสังคมภูมิหลังอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์อายุ และสาขาวิชา ดังจะเห็นได้จาก (Wanida Wanwiworn, 1997) ได้ศึกษาความรู้และเจตคติของครูที่มีต่อวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่อายุและวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจ ในระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 งานวิจัยของ (Wilaiwan Payuking, 2011) ได้ศึกษาความรู้และปัญหาการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนนาร่อง ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกันมีความรู้ในเรื่องการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แตกต่างกัน และ (Jutha Thammachard, 2006) ได้ศึกษาและวิเคราะห์สภาพการใช้แบบสอบถามในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูที่สอนสาขาวิชาที่ต่างกันจะมีความเข้าใจในการใช้แบบสอบถามวัดตามวัตถุประสงค์การวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและการประเมิน ผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ว่าครูที่มีภูมิหลังต่างกันมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติได้ระดับใด ผลของการประเมินความจำเป็นจะทำให้ได้สารสนเทศว่าครูควรได้รับการพัฒนาในด้านใด และประเด็นใดเป็นประเด็นเร่งด่วนที่ควรพัฒนา ก่อน ซึ่งผลจากการพัฒนาจะทำให้ครูวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 และ แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เพื่อเปรียบเทียบและศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับภูมิหลังบางประการ
3. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีภูมิหลังบางประการต่างกันมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่างกัน
2. ภูมิหลังบางประการของครูมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดระยอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร หมายถึง ครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดระยอง จำนวน 888 คน จาก 47 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง ครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดระยอง จำนวนทั้งหมด 276 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มเซตโดยสุ่มอย่างง่าย (Simple sampling) โดยการจับฉลากเซต
ขั้นตอนที่ 2 สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) โดยมีขนาดโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม
ขั้นตอนที่ 3 สุ่มอย่างง่าย (Simple sampling)

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	1	55	17
2. โรงเรียนขนาดใหญ่	10	311	97
3. โรงเรียนขนาดกลาง	36	522	162
รวมทั้งหมด	47	888	276

ตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา สาขาวิชา ประสบการณ์ในการสอน

ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดระยอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส ในจังหวัดระยอง แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา สาขาวิชา ประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส ในจังหวัดระยอง โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการวัดและประเมินผล
- ด้านที่ 2 การวัดให้ครอบคลุมทุกด้าน
- ด้านที่ 3 การใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล
- ด้านที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดและประเมินผล
- ด้านที่ 5 การรายงานผลและนำผลไปใช้

แบบสอบถามเป็นรูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่ (Dual-response Format) ตามสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส มีการตอบด้วยการประมาณค่า 5 ระดับโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง โดยเลือกข้อคำถามเฉพาะข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำไปทดลองใช้กับครูกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.975 และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.44-0.82

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ถึงผู้อำนวยการแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการดำเนินส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัยให้แก่ครูผู้สอน
2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการแต่ละโรงเรียน และกำหนดวัน เวลาที่เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน
3. ผู้วิจัยติดตามจนได้แบบสอบถามกลับคืนมา นำข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา สาขาวิชา ประสบการณ์ในการสอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำเสนอในรูปตารางความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสมรรถนะที่คาดหวังและที่เป็นจริง วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นจริงด้านความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสาขาวิชา โดยใช้วิธีการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างรายคู่ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ
5. หาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การสอน ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation-coefficient)
6. หาค่าความต้องการจำเป็นโดยวิธีกำหนดดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 73.19 โดยมากมีอายุ 24 – 32 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.16 รองลงมาคืออายุ 33–41 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.19 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.68 เป็นครูผู้สอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.94 รองลงมาเป็นครูผู้สอนสาขาวิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 15.58 และมีประสบการณ์สอนอยู่ในช่วง 1–10 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.72

1. การศึกษาผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

ด้าน	$\bar{X}$	SD.	ระดับสมรรถนะ	อันดับ
1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผล	2.86	0.63	ปานกลาง	2
2. การวัดให้ครอบคลุมทุกด้าน	2.84	0.63	ปานกลาง	4
3. การใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล	2.86	0.61	ปานกลาง	2
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดและประเมินผล	2.83	0.67	ปานกลาง	5
5. การรายงานผลและนำผลไปใช้	2.87	0.60	ปานกลาง	1
รวม	2.85	0.58	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$, SD. = 0.58) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการรายงานผลและนำผลไปใช้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.87$, SD. = 0.60) รองลงมาเป็นด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผล มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.86$, SD. = 0.63) และการใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.86$, SD. = 0.61) ส่วนด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดและประเมินผล มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.83$, SD. = 0.67)

2. การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับภูมิหลังบางประการ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงความแตกต่างของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	P-value
ชาย	74	2.73	0.54	-2.086*	0.038
หญิง	202	2.89	0.58		

* P < 0.05

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าครูเพศหญิงมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลสูงกว่าครูเพศชาย

ตารางที่ 3 แสดงความแตกต่างของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	P-value
ปริญญาตรี	242	2.83	0.60	-2.444*	0.016
ปริญญาโท	34	2.98	0.27		

* P < 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลสูงกว่าครูที่มีวุฒิศึกษาระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 4 แสดงความแตกต่างของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสาขาวิชา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	9	20.530	2.281	8.585*	0.000
ภายในกลุ่ม	266	70.683	0.266		
รวม	275	91.213			

* P < 0.05

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูที่สอนต่างสาขาวิชา กัน มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในการนี้ นำค่าเฉลี่ย ไปทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟไฟ

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	สาขาวิชา	ภาษาไทย	คณิตฯ	วิทยาศาสตร์	สังคมฯ	สุขศึกษา	ศิลปะ	ภาษาต่างประเทศ	งานอาชีพ	ประณมศึกษา	ปฐมวัย
3.2509	ภาษาไทย	-									
3.3581	คณิตฯ	-0.1072	-								
2.7162	วิทยาศาสตร์	0.5347	0.6419*	-							
2.7251	สังคมฯ	0.5258	0.6330*	-0.0089	-						
2.5813	สุขศึกษา	0.6696*	0.7768*	0.1349	0.1438	-					
2.7354	ศิลปะ	0.5156	0.6228	-0.0192	-0.0103	-0.1541	-				
2.7469	ภาษาต่างประเทศ	0.5041	0.6112*	-0.0307	-0.0218	-0.1656	-0.0115	-			
2.6595	การงานอาชีพ	0.5914	0.6986*	0.0566	0.0656	-0.0783	0.0758	.0873	-		
2.8139	ประณมศึกษา	0.4370	0.5443	-0.0977	-0.0888	-0.2326	-0.0785	-0.0670	-0.1544	-	
2.6922	ปฐมวัย	0.5587	0.6659*	0.0239	0.0329	-0.1110	0.0431	.0546	-0.0327	0.1217	-

* P < 0.05

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสาขาวิชา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 7 คู่ คือ ครูสอนภาษาไทยกับสุขศึกษา โดยครูสอนภาษาไทยมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลสูงกว่าครูสอนสุขศึกษา, ครูสอนคณิตศาสตร์กับวิทยาศาสตร์ โดยครูสอนคณิตศาสตร์มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลสูงกว่าครูสอนวิทยาศาสตร์, ครูสอนคณิตศาสตร์กับสังคมศึกษา โดยครูสอนคณิตศาสตร์มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลสูงกว่าครูสอนสังคมศึกษา, ครูสอนคณิตศาสตร์กับสุขศึกษา โดยที่ครูสอนคณิตศาสตร์มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลสูงกว่าครูสอนสุขศึกษา, ครูสอนคณิตศาสตร์กับภาษาต่างประเทศ โดยครูสอนคณิตศาสตร์มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลสูงกว่าครูสอนภาษาต่างประเทศ, ครูสอนคณิตศาสตร์กับการงานอาชีพฯ โดยครูสอนคณิตศาสตร์มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลสูงกว่าครูสอนการงานอาชีพฯ และครูสอนคณิตศาสตร์กับปฐมวัย โดยครูสอนคณิตศาสตร์มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลสูงกว่าครูสอนปฐมวัย ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

3. การศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับภูมิหลังบางประการ ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงความสัมพันธ์ของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามอายุ และประสบการณ์

ตัวแปร	อายุ	ประสบการณ์การทำงาน	สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล
อายุ	-		
ประสบการณ์การทำงาน	0.841*	-	
สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล	0.023	0.050	-

* P < 0.05

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าอายุกับประสบการณ์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่าอายุและประสบการณ์ มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การประเมินความต้องการจำเป็น ผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 7 แสดงระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้าน	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่คาดหวัง			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ สมรรถนะ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ สมรรถนะ		
การกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผล	2.86	0.63	ปานกลาง	4.15	0.73	มาก	0.45	3
การวัดให้ครอบคลุมทุกด้าน	2.84	0.63	ปานกลาง	4.16	0.74	มาก	0.47	1
การใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล	2.86	0.61	ปานกลาง	4.12	0.71	มาก	0.44	5
การเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดและประเมินผล	2.83	0.67	ปานกลาง	4.15	0.72	มาก	0.46	2
การรายงานผลและนำผลไปใช้	2.87	0.60	ปานกลาง	4.16	0.75	มาก	0.45	3
รวม	2.85	0.58	ปานกลาง	4.14	0.71	มาก		

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาจัดลำดับโดยวิธีหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่าสมรรถนะที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ได้แก่ การวัดให้ครอบคลุมทุกด้าน รองลงมาได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดและประเมินผล การกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผล การรายงานผลและนำผลไปใช้ และการใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล เป็นลำดับสุดท้าย

อภิปรายผล

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีรายละเอียดการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบงานที่นอกเหนือจากการสอนมากเกินไป การแบ่งเวลาระหว่างการสอนและการวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกัน การสังเกตการณ์ปฏิบัติของนักเรียนทำได้ยาก ไม่สามารถเลือกวิธีการวัดและประเมินผลได้เหมาะสม และพบว่าด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดและประเมินผล มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด อาจเป็นเพราะครูผู้สอนทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวัดและประเมินผลจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่าย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับสภาพจริงของผู้เรียนมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Subin Na Amporn, 2002) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นส่วนกลางของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก พบว่ามีปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น

ศูนย์กลาง ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับภูมิหลังบางประการ ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูที่มีเพศต่างกัน มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งพบว่าเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าเพศชาย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเพศหญิงเป็นผู้ที่มีความอดทน มีความละเอียดอ่อน เข้าใจความยุ่งยากสลับซับซ้อนในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้ดีกว่าเพศชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Ampornrat Tipsumbat, 2016) ได้ศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนสมคิดจิตต์วิทยา อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี พบว่าพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนสมคิดจิตต์วิทยา อำเภอบ้านบึง จำแนกตามเพศโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการเตรียมการสอน และด้านการวัดและประเมินผลมีความแตกต่างกัน ส่วนด้านการใช้สื่อการสอนไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงจะมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนมาก ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนที่มีระดับวุฒิการศึกษาสูงกว่า มักมีตำแหน่งหน้าที่ด้านวิชาการนอกเหนือจากการสอน จึงต้องมีความรู้ในเรื่องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นอย่างดี อีกทั้งได้รับการอบรมและฝึกฝนเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มากกว่า และยังมีการหาความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อยู่เสมอ ทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำมาปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ตรงตามเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wanida Waniworn, 1997) ได้ศึกษาความรู้และเจตคติของครูที่มีต่อวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูที่สอนต่างสาขาวิชา มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่าครูที่สอนรายวิชาคณิตศาสตร์มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูที่สอนในรายวิชาอื่นๆ เพราะการวัดผลเป็นกระบวนการที่ได้มาตรฐานที่ต้องมีเครื่องมือของการวัดเป็นสิ่งที่กำหนดคุณลักษณะของสิ่งที่วัด ผลที่ได้ออกมาจะเป็นปริมาณ ซึ่งก็คือจำนวนตัวเลข (Amnuai Lertkhayandee, 1999) อีกทั้งธรรมชาติของเนื้อหาวิชาหรือบทเรียนจะเป็นตัวกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลของครูให้แตกต่างกันไป ครูที่สอนแต่ละวิชามุ่งจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของวิชา และมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของวิชา ครูยังคุ้นเคยกับวิธีการวัดและประเมินแบบเดิม จึงไม่ยอมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนใหม่ เพราะมีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องยุ่งยากและเป็นภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น ตลอดจนครูอยู่ในสภาพแวดล้อมสังคมเดียวกันจึงทำให้ถูกหล่อหลอมให้มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ (Jutha Thammachard, 2006) ได้ศึกษาและวิเคราะห์สภาพการใช้แบบสอบถามอ้อมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูที่สอนสาขาวิชาที่ต่างกันจะมีความเข้าใจในการใช้แบบสอบถามอ้อมตามวัตถุประสงค์การวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาจัดลำดับโดยวิธีหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่าสมรรถนะที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ได้แก่ การวัดให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งนี้การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการในการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร ดังที่ (Arunee Sathitphakeekul, 2005) กล่าวว่าครูจะต้องวัดให้ครอบคลุมทุกด้านตามสภาพจริงอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ วัดให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการต่างๆ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกและสามารถวัดได้ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามสภาพจริงอย่างครอบคลุม เช่น การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม การเรียนรู้รวมทั้งพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ ของผู้เรียน เป็นต้น เพื่อที่จะสามารถนำผลการประเมินนั้นไปปรับปรุงหรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หรือเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและการประเมินผล ผู้เรียนควรประเมินให้ครอบคลุมทั้งด้านกระบวนการ ความรู้และคุณธรรมจริยธรรมที่สามารถ บ่งบอกผู้เรียนได้ตามสภาพที่แท้จริง (Sarubraphat Sansupha, 2003)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเห็นได้ว่ากลุ่มครูโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดระยอง มีความเข้าใจในเรื่องของการวัดและประเมินผลในการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจการวัดและประเมินผลในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย กับผู้ที่เกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่าย เช่น ครูผู้สอน เพื่อนในชั้นเรียน ผู้ปกครอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับสภาพจริงของผู้เรียนมากที่สุด

2. ครูที่สอนคณิตศาสตร์มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลสูงกว่าครูที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ซึ่งควรส่งเสริมให้ครูเพิ่มสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลให้มากขึ้น โดยเฉพาะครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เข้าร่วมอบรมการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล

3. ครูผู้สอนมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดให้ครอบคลุมทุกด้าน เป็นลำดับแรก ซึ่งการจัดกิจกรรมที่จัดขึ้นในการพัฒนาสมรรถนะนั้น สามารถดำเนินการร่วมกันได้โดยไม่ต้องแยกครูตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา สาขาวิชาและประสบการณ์ จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านการวัดและประเมินผลที่หลากหลายความคิดเห็น เกิดประสิทธิภาพที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และเพื่อสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาได้อย่างเหมาะสม และมีคุณค่าต่อครู รวมทั้งคุณค่าต่อการลงทุนของรัฐ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดระยองเท่านั้น ควรจะมีการศึกษาในโรงเรียนสังกัดอื่นๆ เพื่อให้ผลการวิจัยมีประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการอบรมเฉพาะด้านที่ต้องการพัฒนาครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. งานวิจัยนี้เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเชิงสำรวจ ดังนั้นสารสนเทศที่ได้จึงเป็นความต้องการจำเป็นที่สะท้อนปัญหาเท่านั้น ยังไม่สามารถทราบถึงสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงได้ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเชิงลึก เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุของปัญหาเหล่านั้น โดยการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุเข้ามาใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ตรงกับสาเหตุและความต้องการจำเป็นที่แท้จริง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ รวมถึงขอขอบคุณผู้สนับสนุนทุกๆ ท่านที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้ผ่านไปได้ด้วยดี

References

- Amnuai Lertkhayandee. (1999). *Educational evaluation*. Bangkok: Silapasanongkarnpim. [in thai]
- Amnuai Nakthat. (1999). *The improvement of Dual Vocational Education in Surat Thani*. Master degree education thesis, Educational Administration, Graduate School, Kasetsart University. [in thai]
- Ampornrat Tipsumbat. (2016). *The behavior of student-centered learning management of Teacher Somkit Jitwitthaya, Banbueng, Chonburi*. Master degree education thesis, Educational Administration, Faculty of Education, Burapha University. [in thai]

- Arunee Sathitphakeekul. (2005). *Student-centered learning management*. Nakhon Si Thammarat: Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. [in thai]
- Jutha Thammachard. (2006). *The study and analysis using open-ended questionnaire in Measuring and evaluating student learning in basic education*. Master degree thesis, Educational Research and Evaluation, Faculty of Education, Chulalongkorn University. [in thai]
- Kwanruen Saraewong. (2010). *The problem about student-centered learning management in the schools in Sriracha, The Educational Service Area Office 3*. Master degree thesis, Master of Education Program, Faculty of Education, Burapha University. [in thai]
- Thitsana Kammanee. (2004). *Science: Body of knowledge for effective learning process*. Bangkok: Chulalongkorn University. [in thai]
- Thitsana Kammanee. (2008). *Teaching theory*. Bangkok: Darnsutakarnpim. [in thai]
- Parichart Suanaksorn. (2000). *The study of student-centered learning management of teacher in Satreephuket School, Department of General Education, Phuket*. Master degree thesis, Educational Administration, Graduate School, Thaksin University. [in thai]
- Phatcharee Khan-a-sawa. (2001). *The evaluation of improving student-centered learning management*. Master degree education thesis, Educational Research, Faculty of Education, Chulalongkorn University. [in thai]
- Sarunraphat Sansupha. (2003). *The study of student-centered learning management problem of school in Laem Chabeang, Chonburi*. Master degree education thesis, Educational 2002, Faculty of Education, Burapha University. [in thai]
- Subin Na Amporn. (2002). *Student-centered learning management problem*. Master degree education thesis, Educational Administration, Faculty of Education, Srinakharinwirot University. [in thai]
- Wanida Wanwiorn. (1997). *The study of body knowledge and teachers' attitude in measuring and evaluating in Opportunity Expansion School of Bangkok*. Master degree education thesis. Measurement and Evaluation, Graduate School, Ramkhamhaeng University. [in thai]
- Wanna Kamsririmongkol. (2002). *The study of knowledge and teachers' attitude in measuring and evaluating secondary students in Chonburi*. Master degree education thesis, Measurement and Evaluation, Graduate School, Ramkhamhaeng University. [in thai]

- Watthanaporn Rangabtuk. (1999). *Student-centered learning lesson plan*. Bangkok: Al T Press. [in thai]
- Wilaiwan Payuking. (2011). *The study of knowledge and problem and evaluation by using The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 of teachers in Pilot Project School, Bangkok*. Master degree education thesis. Measurement and Evaluation, Graduate School, Ramkhamhaeng University. [in thai]

Received : 19 July, 2018

Revised : 3 September, 2018

Accepted : 28 December, 2018